

THE EUROPEAN DISCOVERY OF CHINA

POMPEU FABRA UNIVERSITY BARCELONA

EL MÓN XINÈS

UNITAT I DESUNIÓ

Fins allà on arriba el nostre coneixement, la Xina sempre ha sigut considerada un país enorme. Però això no vol dir que les seves fronteres, ni tan sols les culturals, fossin les mateixes que les actuals. No ho són. De fet, durant la major part de la seva història, la Xina ha sigut la meitat de gran del que és avui i les seves fronteres geogràfiques han canviat constantment.

Aquest mapa, que ja vam veure quan vam parlar dels estats centrals coneguts com a Zhongguo, mostra un clar contorn de la Xina en una forma encara embrionària. Els estats centrals rodegen el riu Groc i tenen una clara frontera geogràfica al nord: és una frontera climàtica, subratllada per la Gran Muralla, que assenyala la fi del sòl cultivable. Al nord es **troben les estepes de l'Àsia Central, habitades per les seves mateixes societats de pastors nòmades com els xiongnu, els turcs i els mongols.** El sud de la Xina té un clima més càlid i humit que el nord, i la **major part roman verda tot l'any. Aquí,** les fronteres de la Xina han avançat durant segles cap als tròpics. La Xina va arribar a la seva extensió **màxima pel sud amb la fundació de l'imperi Xinès, l'any 221 a.C.**

Feu una ullada al territori ocupat per tres de les dinasties més poderoses i unificadores de la Xina. Cadascuna va durar prop de tres o quatre segles. Els Han regnaren des de l'any 200 a.C. fins a l'any 200 d.C., contemporàniament a l'imperi Romà. Els Tang, que regnaren entre els segles VII i X, van ser testimonis de l'alçament de l'islam a l'Àsia Central. Els Ming, que van mantenir el poder entre els segles XIV i XVII, van presenciar l'arribada dels primers europeus a les seves costes. Si superposem els tres mapes podeu comprovar que **ocupen més o menys el mateix territori, l'àrea sovint anomenada "la Xina Pròpiament Dita",** que correspon a les conques dels grans rius: el riu Groc, o Huang He, el riu Yangzi i el riu Xijiang.

Totes tres dinasties –Han, Tang i Ming– tenen una franja que apunta cap a l'oest, el corredor de Gansu, que correspon a la prolongació del sòl de loess que també cobreix gran part del nord de la Xina. Els sòls grocs de Gansu van preparar el terreny per a la ruta de la seda. Aquest ha sigut el contorn de la Xina durant gran part de la seva història.

Però la Xina no ha sigut sempre un territori tan unificat. Ara veurem tres períodes caracteritzats per canvis polítics ràpids i per modificacions de les fronteres constants i cruentes. El primer període correspon a la fase final del període dels Regnes Combatents, al segle IV a.C.

En aquest moment els 148 petits estats que existien al segle VIII a.C. van ser reduïts a set, després de segles de guerres interminables. El segon període, conegut com el període de Desunió, es prolonga des de la caiguda dels Han al segle III fins a la reunificació dels Sui al segle VI. El tercer pertany al curt període de desunió del segle X, que va des de la caiguda dels Tang fins a **l'establiment dels Song**.

Aquests períodes de desunió no van ser gens estranys: durant quasi la meitat de la **història de la Xina, el seu territori ha experimentat la falta d'unitat. La unitat i la desunió** eren patrons alternatius de la història xinesa fins al segle XIII. Com diu la frase inicial d'una famosa novel·la xinesa: "L'imperi, llarg temps dividit ha de ser unit; però si està llarg **temps unit s'ha de dividir**".

En síntesi, **la Xina i Europa semblaven seguir el mateix camí, ja que l'imperi Romà i el dels Han** es van col·lapsar sota la pressió dels bàrbaros i es van fragmentar durant segles en unitats més reduïdes. Els petits estats del nord de la Xina van lluitar els uns contra els altres en conflictes sense fi, de manera similar als conflictes que caracteritzen gran part **de la història europea. Però, a la fi, la Xina es va reunificar, a diferència d'Europa.**